

Docent Martijn schreef brieven met zijn leerlingen. 'Het is grappig, ontroerend en verrassend'

INTERVIEW Rami schrijft over voetbalstadions. Yasmine over haar geloof. Alexandra wil anoniem blijven, want de AIVD leest mee. Docent Martijn Simons (41) schreef twee jaar lang brieven met elf van zijn leerlingen en werd verrast, ontroerd en onderwezen. 'De mensen die zeggen dat leerlingen tegenwoordig niks meer leren, praten zelf nauwelijks met jongeren.'

Annelies Buit
maandag 20 april 2026, 10:32

'Geachte meneer Simons. Ik ben Rami Poppeliers. Ik ben veertien jaar oud. Ik ben keeper bij Xerxes.' Zo stelt Rami zich in september 2024 in een brief voor aan Martijn Simons (41), docent Nederlands op een Rotterdams gymnasium.

Ze schrijven een jaar lang brieven heen en weer. Rami is fan van Sparta en van voetbalstadions. Hij ging altijd met zijn vader naar de wedstrijden van Sparta, maar zijn vader overleed een jaar geleden aan kanker.

Hij schrijft: 'De wedstrijden zijn daardoor veel saaier. Ik ben blij dat ik überhaupt nog naar de wedstrijden kan, maar dan zit ik naast mijn moeder die van nature geen Spartaan is, bijna geen spelers kent en ook de clubgeschiedenis niet.'

In de verhalen van Rami voel je de hele tijd de afwezigheid van zijn vader, zegt Simons. Ontroerend, vond hij dat. 'Ik werd erop gewezen dat zo'n vijftienjarige een heel diep gevoelsleven heeft. Deze jongen kan daar op papier uiting aan geven. Dat geldt lang niet voor iedereen, maar dat betekent niet dat het niet bestaat.'

Het klopt niet

Als docent spreekt Simons dagelijks jongeren. Tussen de lessen door, in de gangen, tijdens proefwerkweken. 'Wat ik hoor, is grappig, ontroerend en verrassend, maar vaak is er geen tijd om ze helemaal uit te horen.'

Daarom begon hij briefwisselingen met elf van zijn leerlingen, waarvan Rami er een is. Die bundelde hij in een boek: *Beste meneer Simons*.

'Geregeld hoort hij om zich heen de verzuchting dat jongeren tegenwoordig antisociaal zijn en zich niet kunnen concentreren.'

Met het boek wil hij lezers een inkijkje geven in het leven van jonge mensen. Want geregeld hoort hij om zich heen de verzuchting dat jongeren tegenwoordig niks meer leren, antisociaal zijn en zich niet kunnen concentreren.

'Mensen zeggen zoiets en kijken mij dan aan, alsof ik het moet bevestigen.' Maar dat doet hij niet, want het klopt niet met wat hij elke dag ziet.

Voetbalstadion, de Koran en een communist

De leerlingen mochten schrijven wat ze wilden. En dus vertelt Yasmine in haar brieven iets over haar geloof. Voor haar is haar plek in de wereld helder, want die staat beschreven in de Koran.

Ze weet waarom ze hier is, wat haar doel is, hoe ze zich verhoudt tot de mensen om haar heen. 'Ik vond het zo bijzonder dat zij dat op die leeftijd als zo vanzelfsprekend ervaart. Ik kan me niet herinneren dat ik zelf zo was.'

nd

Docent Martijn schreef brieven met zijn leerlingen. 'Het is grappig, ontroerend en verrassend'

■ **'Moet ik naar de sportschool of mag ik ook mijn ongespierde zelf zijn?'**

En dan is er nog Alexandra, een communist en activist. Ze schrijft onder een pseudoniem, omdat ze 'nog weleens op plekken komt die de AIVD in de gaten houdt'.

De briefwisseling mondt uit in een persoonlijk communistisch manifest. 'Ze heeft mij gewoon onderwezen. Ik vond dat te gek.'

Hun plek in de wereld

Wat Simons opvalt, is dat alle leerlingen, op hun eigen manier, nadenken over hun plek in de wereld.

'Voor Alexandra gaat dat over de vraag: hoe kan ik de wereld veranderen, hoe kan ik het een eerlijke en gelijkwaardige plek maken voor iedereen? Voor een ander gaat het over: hoe kan ik een goed persoon zijn? Weer een ander vraagt zich af hoe je dat überhaupt doet, je plek bevechten in de wereld. Moet ik daarvoor naar de sportschool of mag ik ook mijn ongespierde zelf zijn?'

■ **'Deze leerlingen wekken de indruk dat ze snappen wat het betekent om een burger te zijn, en onderdeel van een gemeenschap.'**

Het zijn thema's waar Simons zelf als tiener helemaal niet mee bezig was. 'Ik dacht altijd dat je dat soort vragen pas gaat stellen als je dertig of veertig bent. In mijn herinnering was ik als tiener vooral op mezelf gericht. Deze leerlingen wekken de indruk dat ze snappen wat het betekent om een burger te zijn, en onderdeel van een gemeenschap.'

Hardlopen en optimaliseren

In drie briefwisselingen gaat het - onder andere - over faalangst en prestatiedruk. Dat is echt iets van deze tijd, ziet Simons. 'Jongeren stellen zichzelf doelen en die moeten bereikt worden. Een acht gemiddeld staan in de tweede klas. Hardlopen en dan altijd een PR'tje halen. Verbeteren, persoonlijke groei.'

Het complete leven wordt geoptimaliseerd, ziet hij. 'Het sijpelt in alles door. Zelfs je boodschappenroutine kun je zo efficiënt mogelijk maken.'

■ **'Doe gewoon een beetje rommelig, dan gebeurt er nog eens iets wat je niet had verwacht of gepland.'**

nd

Docent Martijn schreef brieven met zijn leerlingen. 'Het is grappig, ontroerend en verrassend'

Hij vindt het zorgelijk en pleit voor 'anti-optimaliseren'. 'Doe gewoon een beetje rommelig, dan gebeurt er nog eens iets wat je niet had verwacht of gepland. Ga experimenteren. En maak alsjeblieft fouten. Wie weet wat dat je oplevert.'

Vooroordelen

Er zijn genoeg vooroordelen over jongeren, ziet Simons. Maar veel daarvan vindt hij onterecht. 'Veel mensen denken dat jongeren antisociaal zijn. Dat is een idee dat onuitroeibaar is geworden na de coronalockdowns. Maar dat kunnen we nu, na zes jaar, niet meer zeggen, vind ik.'

Simons denkt dat volwassenen niet begrijpen dat er een online sociaal leven is, met eigen regels, wetten en gebruiken. 'Ze trekken dan de conclusie: als gevolg van dat online leven zijn jongeren niet in staat om offline een sociaal leven te hebben. Dat is onzin. Die twee sluiten elkaar niet uit, jongeren hebben het allebei, dat kan naast elkaar bestaan.'

'Als ik met een veertien- of vijftienjarige praat, kan ik binnen een minuut ontroerd raken, hard lachen of me verbazen over een perspectief of uitspraak.'

Ook denken volwassenen vaak dat jongeren zich niet kunnen concentreren. 'Dat ze daar moeite mee hebben, is geen complete onzin. Maar de conclusie die daaraan wordt verbonden - dat ze niks meer willen of kunnen - klopt niet.'

Want als hij een leesuurje organiseert in de klas, dan is het rustig en leest de hele klas. 'De één houdt het vijf minuten vol, de ander een kwartier. Maar als je het consequent blijft doen, kunnen ze het allemaal. Ze zijn het een beetje verleerd. Dat is iets anders dan onwil.'

Jongeren verbazen me

Simons - die eerder al een aantal romans schreef - kwam voor het eerst echt in aanraking met jongeren toen hij werd uitgenodigd op zijn eigen middelbare school om over zijn eerste boek in gesprek te gaan. Tot die tijd werkte hij als schrijver vooral thuis, alleen.

'Ik vond het echt waanzinnig leuk om vanaf de zijlijn onderdeel van de wereld van jongeren te worden. Als ik met een veertien- of vijftienjarige praat, kan ik binnen een minuut ontroerd raken, hard lachen of me verbazen over een perspectief of uitspraak.'

'Vind je mensen die niet vegan zijn minderwaardig? Waarom wil jij het leger in?'

De brieven gaven hem de mogelijkheid om dieper in te gaan op bepaalde ideeën. Zo schrijft Florian bijvoorbeeld dat hij is opgegroeid zonder telefoonregels, en dat hij daardoor niet verslaafd is aan zijn telefoon. 'Dat vond ik bijna ongeloofwaardig, en daar stel ik dan vragen over: ben jij heel verstandig of misschien toch iets "verslaafder" dan je zelf denkt?'

Leerling Lizzy is kritisch op leeftijdgenoten die al jong relaties aangaan en drinken. 'Dat is een geluid dat ik niet vaak hoor, dus daar vraag ik dan over door: doen deze jongeren niet precies wat jongeren "horen" te doen, namelijk dingen uitproberen?'

nd

Docent Martijn schreef brieven met zijn leerlingen. 'Het is grappig, ontroerend en verrassend'

De waarom-vraag

In zijn brieven stelt Simons veel vragen, zoals: je zegt dat je straks alles kunt bereiken waarvan je droomt, maar waar droom je dan van? Vind je mensen die niet vegan zijn minderwaardig? Waarom wil jij het leger in?

Heel vaak wist hij van tevoren niet waar het briefgesprek over zou gaan. 'Je moet niet van tevoren bedenken wat je iemand wil meegeven, of iets willen opdringen. Wat iemand nodig heeft of waar iemand ontvankelijk voor is, blijkt uit het gesprek dat ontstaat.'

De briefvorm hielp daarbij. 'Doordat ik vragen stelde, moesten leerlingen onder woorden brengen hoe ze over bepaalde dingen dachten. Een brief geeft tijd voor reflectie, het is intiem en persoonlijk, maar niet live.'

'Vaak praten jongeren gewoon na wat ze horen en zien, online en van hun ouders. Het is makkelijk om dat weg te zetten of te veroordelen.'

Het gaat volgens hem om echte belangstelling, luisteren en niet oordelen. En om één vraag die steeds terugkomt: waarom doe je de dingen die je doet?

Ook in de klas past hij dit toe. 'Sommige leerlingen zijn heel uitgesproken in hun standpunten, bijvoorbeeld als het gaat om de manosphere. Maar vaak praten ze gewoon na wat ze horen en zien, online en van hun ouders. Het is makkelijk om dat weg te zetten of te veroordelen.'

Maar het is veel leuker, zegt Simons, om open vragen te stellen. Waarom denk jij zo? Waar komt het vandaan? 'Dan komen leerlingen er soms al snel achter dat ze er misschien helemaal niet zo'n sterke mening over hebben als dat ze dachten. En dat er andere dingen zijn waar ze wél echt iets over te zeggen hebben, omdat ze er zelf al over nagedacht hebben omdat ze er gepassioneerd over zijn.'

Gymnasium

Simons schrijft met gymnasiumleerlingen, een selecte groep. Toch is hij ervan overtuigd dat de gedachten en ideeën in het boek herkenbaar zijn voor alle jongeren. 'Als ik volgend jaar op een vmbo zou gaan werken, kan ik weer net zo'n waanzinnig boek schrijven, dat weet ik zeker.'

'Je krijgt de kans om even mee te kijken door de ogen van iemand die uniek is en dat is altijd interessant.'

Ook daar zijn kinderen die experimenteren, bijzondere hobby's hebben of willen praten over de scheiding van hun ouders. 'Misschien hebben zij bij geschiedenis niet uitgelegd gekregen wie Marx is, maar dat betekent niet dat ze niet nadenken over hoe ze de wereld kunnen veranderen. Dit zijn universele vraagstukken.'

Praat eens met ze

Zijn advies aan alle volwassenen is: ga dat gesprek met jongeren gewoon eens aan. 'De mensen die zeggen dat leerlingen tegenwoordig niks meer leren, praten zelf nauwelijks met jongeren.'

Praten met jongeren verbreedt je blik, zegt Simons. 'Je wordt verrast, je krijgt een ander perspectief op dingen. Je wereld wordt er groter van. Je krijgt de kans om even mee te kijken door de ogen van iemand die uniek is en dat is altijd interessant.'